

A Pécsi Ítéltábla a 8. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bekkerné dr. Berek Éva ügyvéd) mint pártfogó ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve** (címe) I. rendű és **II.rendű felperes neve** (ugyanottani lakos) II. rendű felpereseknek - a dr. Tarnai István jogtanácsos (fél címe 2) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2014. február 25. napján kelt, 19.P.20.300/2013/21. számú ítélete ellen a felperesek által 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg 90.000 (kilencvenezer) forint, és kötelezi a II. rendű felperest, hogy fizessen meg 60.000 (hatvanezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget az alperes részére 15 napon belül.

A felperesek pártfogó ügyvédjének a másodfokú eljárásban felmerült díját az I. rendű felperes 60 %-ban, a II. rendű felperes 40 %-ban köteles viselni.

A feljegyzett illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperesek 2005. február 2. napján megvásárolták a J... Részvénytársaságot, a J... Kft.-t, továbbá az I... Kft.-t. A J... Rt.-ben a vásárlással az I. rendű felperes 60%-os, míg a II. rendű felperes 40%-os mértékű befolyással rendelkezett. A gazdasági társaságok 2004. évre vonatkozóan már jelentős összegű adótartozást halmoztak fel.

Az I. rendű felperes, mint a J... Rt. törvényes képviselője 2005. március 18. napján kérelmet nyújtott be az alperes jogelődjéhez, az A... Somogy Megyei Igazgatóságához adóigazolás kiadása érdekében. Az alperes jogelődje a 0000000000 számú, 2005. március 18. napján kelt adóigazolása szerint a J... Rt.-nek nyolc adónemben volt adótartozása. Az igazolás rögzítette, hogy azt az adóalany kérelmére, hitelfelvételhez állították ki.

A J... Rt. 2005. április 7. napján, megkésve nyújtotta be a megelőző időszakra vonatkozó adóbevallását, amelyben adót igényelt vissza. Ezután az adóhatóság 2005. április 18-a és 2005. április 22-e között a bevallás utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést végzett a gazdasági társaságnál. Megállapította, hogy a visszaigényelhető általános forgalmi adó összege 22.921.000 forint volt. A visszatérítendő adót azonban a J... Rt. nem a saját javára kérte kiutalni, hanem a 2005. március 25. napján létrejött engedményezési szerződés alapján az I Szigetelés- és Építőanyag Kereskedelmi Kft. javára kérte átvezetni. Az engedményezési megállapodáshoz az adóhatóság hozzájárult, így a J... Kft. visszatérítendő adóját az engedményezett részére teljesítette.

A 2005. február 2. napján megvásárolt gazdasági társaságok 2005. június 9-én fizetési könnyítést, halasztást, illetőleg az adótartozás elengedését kérték az adóhatóságtól arra hivatkozva, hogy újabb üzem beindítása és újabb munkavállalók foglalkoztatása miatt adófizetési kötelezettségüket nem tudják teljesíteni. Az adóhatóság azonban a kérelmeket elutasította. Ezután mindhárom gazdasági társaság fizetéseképtelenség miatt felszámolás alá került, majd megszűnt. Mindegyik cégnek nagy összegű ki nem fizetett tartozása, rövid lejáratú kötelezettségei voltak, a cégek vagyonnal nem rendelkeztek, és saját tőkéjüket is felélték.

Az I. rendű felperest az ellene adócsalás büntette miatt emelt vád alól a Somogy Megyei Bíróság felmentette B.350/2007/38. számú, a Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Bf.II.109/2008/4. számú végzésével jóváhagyott ítéletével. A büntető ítélet indokolásában rögzítette, hogy az I. rendű alperes a három cég ellen indult adóbehajtást nem hiúsította meg szándékosan, annak eredménytelensége a vád keretein kívül eső, más bűncselekményekre volt visszavezethető.

A felperések keresetükben 40.000.000 forint vagyoni kártérítés, valamint személyenként 5.000.000-5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérték kötelezni az alperest, mint az A Somogy Megyei Igazgatóságának jogutódját. Arra hivatkoztak, hogy a 2005. március 18. napján kiállított adóigazolás nem valós tartalmú volt. Az Rt.-nek az egyik adónemben túlfizetése, a másikban pedig hiánya jelentkezett, ezért a különbözetet át kellett volna vezetni a 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 150.§-ának (1) bekezdése alapján. Mivel nem „nullás” adóigazolást adott ki az alperes jogelődjének szervezeti egysége, ezzel megghiúsította, hogy a felperések a gazdasági társaság működéséhez az E Kaposvári Fiókjánál 150.000.000 forint összegű hitelt vegyenek fel, amellyel a társaságok működését rendbe hozhatták volna.

Állították továbbá, hogy nem volt jogszerű az adóhatóság részéről a 2005. március 25. napján kelt engedményezési szerződéshez való hozzájárulás, mert az egy belső utasításba ütközött. Ha az adóvisszatérítést a J... Rt. kapta volna meg, akkor egyértelműen „nullás” lett volna az adóigazolás.

Az alperes jogelődje szervezeti egységének jogellenes és felróható magatartása kárt okozott a felperéseknek. A 40.000.000 forint összegű kár azzal merül fel, hogy a felperések cégének a részvényei a tőzsdén a névérték 16%-ának megfelelő forgalmi értéket képviseltek. Emellett a felperések elvesztették 6.000.000 forint tagi

kölcsönüket, ingatlanokat és személygépkocsikat. A nem vagyoni kártérítést azért követelték, mert az alperes jogelődjének magatartásával összefüggésben pszichés egészségkárosodásuk keletkezett, vagyonukat is elveszítették.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a 2008. március 18. napján kelt adóigazolás tény- és jogszerű volt. Utalt arra, hogy a gazdasági társaságoknál jelentős adótartozás és hitelezői igények álltak fenn már az adásvétel időpontjában. Vitatta továbbá a kár bekövetkeztét és annak összecszerűségét.

Előadta, hogy a felszámoláshoz nem az alperes jogelődjének magatartása járult hozzá, hiszen az engedményezéssel az I. rendű felperes éppen azért élt, hogy más tartozását kiegyenlítsen.

Rögzítette, hogy az I. rendű felperes ellen folyt büntetőeljárás az alperes jogszabálysértő magatartását nem tárta fel.

Megjegyezte, azt a körülményt, hogy a kiállított adóigazolás miatt nem kapott hitelt a J... Rt., a felperesek nem igazolták, az E írásbeli nyilatkozata ezt nem támasztotta alá.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a 2005. március 18-án kelt adóigazolás tartalmára nem lehetett kihatással az engedményezés, hiszen az 2005. március 25-én kelt. Az adóbevallás, amelynek alapján a visszatérítés az Rt.-nek járt volna, 2005. április 7. napján érkezett az adóhatósághoz, és az engedményezés alapján a visszatérítendő adó 2005. május 3. napján került átvezetésre az engedményezett részére. Így nincs okozati összefüggés a felperesek által állított kár és a felperesek által vélelmezett, kárt okozó alperesi magatartás között.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket 150.000-150.000 forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére az alperes részére. A feljegyzett illetékről úgy rendelkezett, hogy azt a Magyar Állam viseli. Kimondta, hogy a pártfogó ügyvéd munkadíját egyik fél sem köteles viselni a felperesek költségmentessége folytán.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, a Ptk.349.§-ának (1) bekezdését alkalmazva, hogy a felperesek oldalán esetleg felmerült, de nem bizonyított kár és az alperes jogelődjének magatartása között okozati összefüggés nincs, az alperes jogelődjének magatartása nem is volt jogellenes. Az adóigazolás kiállítása iránti kérelmet 2005. március 18. napján nyújtotta be a J... Rt., de az alperesek által hivatkozott adóvisszatérítés csak az ezt követően, a 2005. április 7. napján érkezett adóbevallás adatai alapján volt megállapítható.

Az adóigazolás adatai a kiállítás napján, 2005. március 18-án a valós adatokat tükrözték, ezzel ellentétes tényeket a felperesek a Pp.3.§-ának (3) bekezdése és 164.§-ának (1) bekezdése ellenére nem bizonyítottak.

Utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy az Art.151.§-ában szabályozott adóvisszatartási jog gyakorlása csak lehetőség, de nem kötelezettség volt az adóhatóság részéről.

Leszögezte a törvényszék, hogy a felperesek a tényleges hiteligénylést sem bizonyítottak. Az E Rt. válaszirata szerint 2005. évben sem a gazdasági társaság, sem a felperesek, mint magánszemélyek hiteligénylést nem nyújtottak be hozzá.

Továbbá az adásvétel időpontjában is tartozások terhelték a cégeket, és az engedményezési megállapodások éppen azt kívánták elérni, hogy a gazdasági társaságok a tartozásaikat rendezhessék.

A törvényszék rámutatott arra, hogy a felperesek nem fejtették ki, miért volt jogszabálysértő az adóhatóság hozzájárulása az engedményezési megállapodáshoz.

A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy sem jogellenes magatartás, sem okozati összefüggés nem állapítható meg, és a felperesek a kár mibenlétét sem bizonyították. Éppen ezért a törvényszék a felperesek által indítványozott, konkrétan meg nem határozott szakértői bizonyítás lefolytatását nem látta indokoltnak.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben az ítéletnek a kereseti kérelem szerinti megváltoztatását kérték.

Előadták, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellőképpen az általuk rendelkezésre bocsátott bizonyítékokat, és azokat nem tartalmuk szerint vette figyelembe. Állították, hogy mellőzött bizonyítási indítványuk - a tanúk kihallgatása - a keresetük alátámasztását eredményezte volna.

Hangsúlyozták, hogy az adóhatóság részéről az engedményezés szabálytalan volt, mivel a belső utasítás kimondta, hogy köztartozással terheltnek az áfa kiutalást meg kell tagadni azon összeg erejéig, ameddig a köztartozás fennáll.

Hangsúlyozták, hogy a jelen ügy alapjaiban rengette meg egzisztenciájukat, elvesztették mindenüket, egészségüket, ugyanakkor vagyoni és egészségi károsodásukat nem is tárgyalta a bíróság.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte helyes indokainál fogva.

Állította, hogy 2005. március 18. napján, az adóigazolás kiállításának a napján a felperesi állítással ellentétben az adófolyószámla szerint az adózónak, a J... Rt.-nek egyetlen adónemben sem állt fenn adótúlfizetése, egyenlege 18.386.571 forint hátralékot mutatott. Emellett a túlfizetés figyelembevételére az Art. akkori szabályai szerint különben sem volt lehetőség.

Az engedményezési szerződés alapján az adóvisszatérítés harmadik személy, az I Kft. részére történő átvezetése nem volt kihatással az adóigazolás tartalmára, mivel a J... Rt. 2005. január havi bevallása késve, 2005. április 7-én érkezett az adóhatósághoz. Az átvezetésre pedig csak 2005. május 3-án került sor. Így a 2005. március 18-i adatokat az még nem érintette.

Felhívta a figyelmet arra, hogy az E Rt. a büntetőeljárás során úgy nyilatkozott, hogy hiteligénylés a hitelintézethez 2005. évben a felperesek vagy a felperesek cége részéről nem érkezett.

Mindezek okán úgy látta, hogy az alperes nem okozott kárt közigazgatási jogkörben a felpereseknek. A felperesek a jogellenes magatartást a kereseti kérelemben konkrétan nem is jelölték meg, a kár összegét sem bizonyították. Hangsúlyozta, hogy a társaság felszámolásához vezető anyagi nehézségek már a felperesek cégvásárlása előtt fennálltak. A vagyoni kár vonatkozásában előadottak

bizonyítására egyetlen iratot sem csatoltak a felperesek, a büntetőjogi feljelentés megtétele pedig nem valósított meg személyiségi jogsértést.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a felperesek az engedményezési eljárás és annak jóváhagyása közben nem hivatkoztak annak jogszerűtlenségére.

Előadta, hogy az Art.178.§-ának 4. pontjába 2009. január 1-jei hatállyal került bevezetésre a nettó adótartozás fogalma, amely szerint csökkenteni kell az adótartozás összegét az ugyanazon adóhatóságnál nyilvántartott túlfizetés összegével. 2005-ben tehát ezt a rendelkezést az adóhatóság nem alkalmazhatta volna - akkor sem, ha lett volna túlfizetés.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita alapjául szolgáló tényeket helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával, okszerű mérlegeléssel, érdemben helyes döntést hozott. Ezért azt a másodfokú bíróság helyes indokai alapján helybenhagyta a Pp.253.§-ának (2) bekezdése szerint.

A felperesek fellebbezése kapcsán kiemeli az ítélet táblája, hogy a Ptk.349.§-ának (1) bekezdése és 339.§-ának (1) bekezdése alkalmazásával az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének feltételei közül a felpereseknek kellett volna bizonyítani 1. az alperes jogelődjének jogellenes magatartását, 2. a felperesek oldalán felmerült kárt, 3. a kettő közötti okozati összefüggést, 4. azt, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg, hogy 5. a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget a károsultak igénybe vették. Az alperes pedig a fentiek bizonyítása után kimentheti magát a felróhatóság alól annak bizonyításával, hogy 6. úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A felperesek azonban sikertelenül bizonyították, hogy az adóhatóság jogellenes magatartást tanúsított volna, az oldalukon jelentkező veszteség okozati összefüggésben állna az adóhatóság jogellenes magatartásával, és azt sem tudták bizonyítani, hogy a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vették. Ezért a kár pontos összegének, mibenlétének bizonyítása már szükségtelen volt. Mivel a felperesek bizonyítása az őket terhelő bizonyítási teher tekintetében sikertelen volt, ezért az alperesnek felróhatósága hiányát kimenteni nem kellett, mert nem volt mi alól kimentenie magát.

A cselekmények időbeli sorrendjéből egyértelmű, hogy ha felperesek kárt szenvedtek, az nem az adóhatóság magatartásával áll okozati összefüggésben. A J... Rt. 2005. március 18. napján kérte adóigazolás kiállítását, az A... Somogy Megyei Igazgatósága pedig ugyanezen a napon állította ki azt, amely szerint az Rt.-nek nyolc adónemben állt fenn tartozása. A J... Rt. a 2005. januárban esedékes adóbevallását késve, 2005. április 7. napján nyújtotta be, amelynek alapján valóban 22.921.000 forint adóvisszatérítésre volt jogosult. Az adóhatóság a 2005. április 7-i adatokat 2005. március 18. napján nyilvánvalóan nem tudta figyelembe venni, hiszen azok nem álltak a rendelkezésére.

A felperesek az eljárás során ugyan utaltak arra, hogy 2005. március 18-án sem biztos, hogy fennállt adótartozásuk, ezt azonban az általuk indítványozott tanúk vallomásaival (könyvelő, illetőleg előző törvényes képviselő) bizonyítani nem lehetett volna. A felperesek bizonytalan állításával szemben konkrét egyéb adat nem merült fel arra vonatkozóan, hogy az adóhatóság nyilvántartása pontatlan lett volna.

Az adóvisszatartás pedig - ahogy arra az alperes is utalt - csak lehetőség volt az Art. akkori 151.§-ának (2) bekezdése alapján. A túlfizetést egyébként sem lehetett volna átvezetni automatikusan, mivel ez a rendelkezés jóval később, 2009. január 1. napján lépett hatályba (Art.178.§ 4. pont).

A Ptk.328.§-a szerinti engedményezési megállapodás szintén az adóigazolás kiállítását követően, 2005. március 18-a után, 2005. március 25. napján jött létre. A később bekövetkezett körülményekre természetesen nem lehetett tekintettel az adóhatóság. Az engedményezési megállapodáshoz az adóhatóság valóban hozzájárult - a felperesek kérésére. A felperesek kifogásolták, hogy a hozzájárulás az adóhatóság részéről a belső utasítás ellenére történt, viszont ezt a belső utasítást konkrétan nem jelölték meg. Így a felperesek sem az okozati összefüggést, sem az adóhatóság magatartásának jogellenességét nem bizonyították.

Felhívja továbbá a figyelmet az ítélet arra is, hogy az engedményezést a felperesek kívánták. Az engedményezés alapján az adóvisszatérítés átvezetésére a harmadik személy részére 2005. május 3. napján került sor. Ezen időpontig a J... Rt. az engedményezési szerződéstől elállhatott volna, illetőleg az adóátvezetés iránti kérelmét visszavonhatta volna. Továbbá az engedményezési szerződéshez való adóhatósági hozzájárulás ellen jogorvoslati kérelemmel nem élt a cég, illetve a felperesek. Így tehát az államigazgatási jogkörben okozott kártérítési felelősség egy további eleme hiányzik. A felperesek kívánták, hogy az adóvisszatérítést más tartozás kiegyenlítésére vezesse át az adóhatóság, így amennyiben ez az adóvisszatérítés okozta volna a felperesek kárát, az a felperesek önhibájára vezethető vissza.

Egyebekben utal arra az ítélet arra az alperes ellenkérelmében foglaltakkal egyetértve, hogy valóban nem bizonyították a felperesek, hogy 150.000.000 forint E hitelhez hozzájutottak volna „nullás” adóigazolás birtokában. Az E Rt. két munkatársa nyilatkozata szerint szóbeli tájékoztatást adtak erre vonatkozóan, azonban konkrét hiteligénylés írásban, teljes dokumentációval ellátva, hivatalosan nem történt a felperesek részéről.

A felperesek szakértőt a kár összegének megállapítására kértek kirendelni. Mivel a fentiek szerint a kereset jogalapjának egyéb feltételei hiányoznak, így a kár bizonyítása, szakértő kirendelése a másodfokú bíróság álláspontja szerint is szükségtelen volt.

Az ítélet arra az elsőfokú bíróság minden tekintetben helyes ítéletét helyben hagyta.

A felperesek fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült perköltségeket ők kötelesek viselni érdekeltységük arányában, a Pp.82.§-ának (2) bekezdése szerint.

A felperesek teljes személyes költségmentességben részesültek, ezért az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a szerint a feljegyzett 2.500.000 forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az alperes jogi képviselője részére járó, másodfokú eljárásban felmerült munkadíját az ítélet tábla a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés a) és b) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján mérsékelt összegben állapította meg - figyelemmel arra, hogy az elsőfokú ítélet helyes rendelkezései folytán a másodfokú eljárásban jelentős tevékenységet kifejtetni nem kellett. Az alperesi képviselő munkadíját a felperesek a vezetett 00000000 számú előirányzat felhasználási keretszámla javára kötelesek teljesíteni.

A felperesek pártfogó ügyvédjének a másodfokú eljárásban felmerült díját a felperesek érdekeltységük arányában kötelesek viselni, amelynek konkrét összegét a kirendelő hatóság állapítja meg a Pp.87.§-ának (2) bekezdése szerint.

Pécs, 2014. október 22.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vagyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró